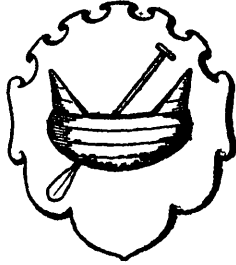

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i Administracja
Plac Wolności 14. Tel. 22-00.
Adminstr. czynna od g. 9-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po południu

Pranumerata: Miesięcznie zł. 1.--

M. ŁODZI.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel. (cztery
szp. na stronie) zł. 0.20—Przed tekstem
zł. 0.05—za wiersz (dwie szpalty na
stronie) Drobne zł. 0,05 za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie zł. 0,50

Cena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 26 (402)

Łódź, dnia 28 czerwca 1927 r.

Rok IX

Treść N-ru: E. Rosset: Rola ruchu spółdzielczego m. Łodzi w okresie wojny światowej. — Protokół 19 (V sesji) posiedzenia Rady Miejskiej z 23 czerwca 1927 r. — Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za czas od 1. I. do 31. III. 1927 roku. — Ruch służbowy pracowników Zarządu m. Łodzi w maju 1927 roku. — Okólnik nr. 11 w sprawie uiszczania opłat stemplowych. — Okólnik nr. 13 w sprawie udzielania zaliczek i pożyczek pracownikom miejskim. — Biuletyn statystyczny: „Skony na gruźlicę w większych miastach polskich w latach 1925 i 1926”. — Kronika miejska. — Z życia miast polskich. — Ruch wydawniczy. — Ogłoszenia.

Edward Rosset

Naczelnik Wyd. Statystycznego
Magistratu m. Łodzi.

Rola ruchu spółdzielczego w Łodzi w okresie wojny światowej.

Pierwsze spółdzielnie spożywcze w Łodzi powstały w 1901 roku. Żywot ich nie był długi. Nieufność szerszych mas ludności pracującej do ruchu spółdzielczego oraz brak odpowiedniego przygotowania wśród ludzi, którym powierzono kierownictwo zupełnie nowych na gruncie naszym placówek, uniemożliwiały należyte ugruntowanie założonych stowarzyszeń spożywczych i doprowadziły w końcu do ich upadku.

Na większą skalę ruch spółdzielczy rozwinął się w Łodzi w okresie rewolucyjnym 1905/6 roku i w latach następnych. Idea spółdzielczości jednała sobie potrosze zwolenników, a wsparta przez czynniki polityczne, które postanowiły wykorzystać możliwość tworzenia stowarzyszeń spółdzielczych dla celów własnych, zaczęła wydawać obfity plon w postaci pojawiających się w wielkiej liczbie nowych stowarzyszeń spożywczych. *)

Ale dopiero w okresie wojny światowej ruch spółdzielczy w Łodzi przybrał charakter masowy. Chcąc ocenić rolę tego ruchu w dobie jego najbujniejszego rozwoju, należy wziąć pod uwagę szczególne cechy tego okresu, a mianowicie panującą wówczas nędzę i fatalne stosunki w dziedzinie aprowizacji ludności miejskiej. Wówczas dopiero uświadomimy sobie w całej pełni niezmiernie ważną i dobroczynną rolę spółdziel-

*) Por. „Dziennik Zarządu m. Łodzi” Nr. 21 z dnia 24 maja 1927 r. — E. Rosset, „Początki ruchu spółdzielczego w Łodzi”.

czego ruchu spożywczego oraz usługi, jakie oddał znękaną wojną i okupacją ludności.

Przypomnieć przedewszystkiem warto, że okupanci niemieccy, ustanawiając kartkowy system aprowizacyjny, wyznaczyli dla ludności miast Królestwa Polskiego racje głodowe. Przytoczymy dla przykładu, że we wrześniu 1915 roku dzienna norma chleba wynosiła na jedną osobę w Niemczech 225 gramów, w okupowanej Belgji — 205 gr., a u nas zaledwie — 160 gr. **)

W miarę przedłużania się wojny sytuacja aprowizacyjna Rzeszy Niemieckiej ustawicznie się pogarszała. Odczuwaliśmy to dotkliwie na własnej skórze, gdyż dla ratowania siebie okupanci ogołocali kraj nasz ze zboża, pozatem zaś zmniejszali raz po raz normy żywnościowe dla ludności okupowanych terenów. Już w maju 1917 roku norma dzienna chleba została obniżona na głowę do 131 gramów; ziemniaków wydawano wówczas na osobę 205 gr. dziennie, kaszy — 7 gr. Zamiast 3.097 kaloryj, zawartych w spożyciu dziennem jednego mieszkańca b. Kongresówki przed wojną, mieliśmy ku końcowi okresu okupacji zaledwie 891 kaloryj.

Skutki tego upośledzenia aprowizacyjnego były okropne. Mamy jeszcze żywo w pamięci widok ludzi, snujących się niedołąźnie po mieście, całkowicie wygłodzonych, wynędzniałych, z troską i rozpaczą w oczach. Chorobliwość i śmiertelność wzmożyły się zastraszająco. Statystyka, wówczas dopiero zapoczątkowana, notowała przerażające rozmiary gruźlicy. Badacze przytaczają że dzieci, które już chodziły, przestawały chodzić. Wiele innych objawów świadczyło również o niezmiernie ciężkich warunkach bytu ludności naszych miast.

W tych oto warunkach, znamionujących powszechną nędzę, przyszedł ludności z wydatną pomocą kooperatywy, rozwijając bardzo intensywną działalność.

Rejestracja kooperatyw, dokonana przez Magistrat miasta Łodzi w 1918 roku, wykazała, że w 108 kooperatywach było zrzeszonych 58.341 osób, reprezentujących ogółem 257.507 konsumentów. W tym czasie Łódź liczyła 341.829 mieszkańców, a zatem spółdzielnie obsługiwały 1/3 część ludności miasta.

Brak danych statystycznych, dotyczących całokształtu ruchu spółdzielczego w dobie wojny, zmusza nas do przedstawienia przejawów tego ruchu zapomocą przykładów, zaczerpniętych z działalności poszczególnych kooperatyw.

Stowarzyszenie spożywcze „Rola” w swem sprawozdaniu, ogłoszonym w druku, przypomina „jak to na każdej rogatce, ba — na każdej ścieżce, wiodącej do miasta, stał żołnierz niemiecki i udaremniał wszelkie próby szmuglowania artykułów spożywczych” — lecz mimo to członkowie zarządu „Roli” potrafili „błądząc po nocach, przemycić całe wozy z artykułami spożywczymi i paszą dla koni”.

W miarę wzrastania trudności aprowizacyjnych — czytamy w tem samym sprawozdaniu — kiedy przyrządzenie łyżki gorącej stawało się dla wielu rodzin naprawdę „twardym orzechem”, „sprawa” przyjscia z pomocą najbiedniejszej ludności stała się wprost palącą. Pomoc tę na terenie „Roli” postanowiono zorganizować przez założenie herbaciarni. W 1917 roku wydano 185.289 szklanek herbaty i 43.638 porcyj barszczu z kartoflami.

*) Normy żywnościowe, przytoczone w niniejszym artykule, zaczerpnięto z pracy S. Kruszewskiego i M. Zdziarskiego p. t. „Życie robotnicze w Polsce, 1913—1921 r.” (Warszawa 1923).

W 1918 r. „Rola” prowadziła 3 sklepy. Zakupy członków wyrażały się sumą 121.494 marek, odpowiadającą wartości 93.429 franków szwajcarskich.

Również w sprawozdaniu stowarzyszenia spożywczego „Wyzwolenie” znajdujemy b. charakterystyczne dane o wysiłkach zarządu stowarzyszenia w kierunku zdobycia środków żywnościowych dla swych członków. Tak np. w końcu 1914 r. „Wyzwolenie”, nie mogąc na miejscu zdobyć artykułów spożywczych, wysłała szereg furmanek do Warszawy, skąd po 3-tygodniowej tułaczce, spowodowanej odgradzeniem Łodzi od linii bojowej, powracają z pełnym ładunkiem. W 1918 r. (po przyłączeniu „Ufności”) „Wyzwolenie” posiadało 6 sklepów, obsługujących przeszło półtora tysiąca członków.

Zaznaczyć warto, że Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Łodzi powstała z połączenia „Roli” i „Wyzwolenia”.

Pod względem liczebności członków do największych kooperatyw polskich w 1918 r. należały: „Proletariat” — 3.196 członków, „Rola” — 2.230, „Wyzwolenie” — 1.621, „Robotnik” — 1.483, „Zorza” — 1.295, „Dźwignia” — 1.220, „Praca” — 1.155. Kooperatywy żydowskie liczyły wówczas ogółem około 20 tys. członków.

Jeżeli w warunkach normalnych zadaniem spółdzielni jest dostarczanie członkom artykułów spożycia po cenach umiarkowanych z równoczesnym zabezpieczeniem oszczędności, to w tych anormalnych i pełnych tragizmu czasach na plan pierwszy wysuwało się już samo dostarczanie żywności, której zdobycie było niezmiernie utrudnione. Z tych zadań spółdzielczość wywiązała się bardzo dobrze, zyskując jeszcze jeden wawrzyn w swym wieńcu zasług. Pamiętać przytem należy, że każdy kilogram pozakontygentowy stanowił wówczas niejako zdobycz i że z tego punktu widzenia działalność kooperatyw w dobie wojny urasta do rozmiarów akcji społecznej pierwszorzędnej doniosłości. Działalność ta pozatem dowiodła, że spółdzielnie mogą odegrać rolę jako doskonała podstawa organizacyjna przy rozdawnictwie żywności, przeznaczonej do podziału wśród mas.

Doświadczenia ruchu spółdzielczego z okresu wojny światowej wskazują, jak wielką i dobroczynną rolę może odegrać spółdzielczość w wypadku kryzysów aprowizacyjnych i w tym sensie stanowią walor dużej wagi.

Protokół

19. (V sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 23 czerwca 1927 r.

Komplet radnych 75. Obecnych radnych 55. Komplet członków Magistratu 10. Obecnych członków Magistratu 8.

Posiedzenie otworzył o godz. 21-ej Prezes Rady Miejskiej, dr. B. Fichna, w obecności quorum Rady (63 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy R. Wojakowskiego i L. J. Mincberga oraz Dyrektora Biura Rady Miejskiej, P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego Prezes wygłasza krótkie przemówienie, poświęcone pamięci, zmarłego w dniu 14 b. m. w Berlinie, radnego Maksymiljana Rosensala.

Rada przemówienia Prezesa wysłuchała stojąc.

PRZYJĘTO DO WIADOMOŚCI:

1. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: W. Adamskiego, K. Dworznieckiego, A. Idzkowskiego, A. Knorra, dr. St. Kopcińskiego, I. Kulamowicza, L. Grzegorzaka, J. Młoteckiego, J. Stypułkowskiego, W. Wagnera, F. Waszkiewicza i K. Weigelta, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

2. Wnioski Magistratu:

a) *Nr. 455 z dnia 17 maja 1927 roku* o ustaleniu w służbie miejskiej z dniem 1 maja 1927 roku:

1. p. Janusza Stępowskiego, naczelnika Wydziału Gospodarczego, w nowo nabytym I stopniu służbowym;

2. p. Alfonsa Bartosza, st. rachmistrza Wydziału Opieki Społecznej, w posiadanym V stopniu służbowym,

3. p. Wacława Kielskiego, rachmistrza Wydziału Gospodarczego, w posiadanym VI stopniu służbowym.

b) *Nr. 484 z dnia 24 maja 1927 roku* treści następującej:

„Opierając się na okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 86-SF 2102 | 27 z dnia 15 kwietnia 1927 roku, postanowiono na wniosek Wydziału Podatkowego Nr. 842 | 27 II z dnia 19 maja 1927 roku:

1) upoważnić go do niepobierania na rzecz Kasy Miejskiej m. Łodzi od ładunków koksu miejskiego podatku od towarów, przywożonych drogami żelaznymi;

2) przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości.“

c) *Nr. 499 z dnia 24 maja 1927 roku* o podwyższeniu, poczynając od dnia 1 kwietnia 1927 roku, wysokości opłat za leczenie i utrzymanie chorych w Kochanówce, w następujący sposób:

1) za leczenie chorego chronicznego do zł. 2,70 dziennie.

2) za leczenie chorego agresywnego do zł. 5,40 dziennie.

d) *Nr. 541 z dnia 7 czerwca 1927 roku* treści następującej:

„Zgodnie z wnioskiem Wydziału Opieki Społecznej Nr. 3924 | 27 z dnia 28 maja 1927 roku postanowiono:

1) poczynić następujące zmiany w zatwierdzonym uchwałą Magistratu Nr. 1464 z dnia 9 grudnia 1924 roku regulaminie Miejskich Domów Noclegowych:

a) § 3-mu nadać brzmienie następujące: „Osoby, korzystające z Domu Noclegowego, przyjmowane będą w okresie od dnia 1 kwietnia do 30 października od godziny 20-ej i w okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 marca od godziny 18-ej“;

b) § 6-mu nadać brzmienie następujące: „W okresie letnim Dom Noclegowy winien być opróżniony przez nocujących do godziny 7.30 rano, w okresie zimowym — do godziny 8.30 rano, po uprzednim przeprowadzeniu pod kontrolą gospodarza porządku w salach“;

2) przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości.“

e) *Nr. 517 z dnia 31 maja 1927 roku* treści następującej:

„Opierając się na okólniku Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi Nr. SM.1643 | 6 z dnia 30 maja 1927 roku, postanowiono: {

1) zwrócić pracownikom Zarządu Miejskiego sumy, potrącone im z poborów służbowych za czas od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca 1926 roku na mocy art. 2 Ustawy z dnia 22 grudnia 1925 roku o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 129, poz. 918);

2) przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości.“

3. Uchwałę Prezydium Magistratu Nr. 660 z dnia 7 maja 1927 roku w sprawie podwyższenia emerytom Magistratu m. Łodzi uposażenia emerytalnego o 10 proc. z dniem 1 stycznia, wzgl. 1 kwietnia 1927 r.

4. Reskrypt Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 czerwca 1927 roku treści następującej:

„Pan Dyrektor Departamentu zawiadomił mnie o uchwale Rady Miejskiej w dniu 27.III r. b., mocą której postanowiono oddanie placu przy zbiegu ulic Rokicińskiej, Wysockiej i Przędzalnianej pod budowę Państwowej Szkoły Handlowej Żeńskiej i Męskiej.

Uważam za miły obowiązek podziękować Radzie Miejskiej, za ten wysoce obywatelski akt, który znacznie ułatwi i przyspieszy budowę szkoły.“

(C. d. nast.)

Sprawozdanie

z działalności Urzędu Stanu Cywilnego

za czas od 1. I do 31. III. r. b.

W okresie sprawozdawczym Urząd Stanu Cywilnego, kontynuując swą działalność w kierunku uświadomienia ludności o znaczeniu rejestracji akt stanu cywilnego, spisał 616 aktów urodzeń żydów, 11 — baptystów, 2 — ewangelicznych chrześcijan i 3 — wolno-reformowanych, co przy podziale na poszczególne wyznania i płeć przedstawia się jak następuje:

Termin:	do 8 dni*)		do roku		ponad rok		Ogółem m. i ż.
	m.	ż.	m.	ż.	m.	ż.	
Płeć:							
Baptystów:	1	—	6	4	—	—	11
Ewang.-chrz.:	1	—	—	1	—	—	2
Wolno-reform.:	—	—	2	1	—	—	3
Żydów:	62	16	167	144	101	126	616

Wciągnięto do tutejszych rejestrów zgonów 492 akty zejścia, a mianowicie: 488 — zgonów żydów, 2 — baptystów i 2 — wolno reformowanych. Prócz tego wniesiono, w myśl § 94 K. C. P., 1 akt zejścia, sporządzony w Berlinie, zalegalizowany przez odnośne władze.

Sporządzono 237 aktów ślubu żydów, 5 — baptystów i 2 — wolno reformowanych, przyczem uprawniono 55 dzieci naturalnych przez wniesienie ich do akt ślubu rodziców, wskutek czego zabezpieczono im, na zasadzie § 291 K. C. P., prawa majątkowe i osobiste dzieci ślubnych.

W myśl art. 54 Prawa o małżeństwie z r. 1836, sporządzono 87 aktów znania. Poświadczono 256 zapowiedzi ślubu. Z archiwum Urzędu wydano 1425 wyciągów pełnych oraz 1547 skrótów. Uznano 4 małżeństwa za rozwiązane przez rozwód i sprostowano 8 akt urodzeń i zgonów, o czem, zgodnie z § 85 K.C.P., uczyniono adnotacje na odnośnych aktach, a odpisy przesłano do archiwum hipotecznego, celem wciągnięcia ich do duplikatów.

Sporządzono i przesłano tygodniowe wykazy statystyczne do Wydziału Statystycznego Magistratu m. Łodzi oraz wykazy śmierci do Urzędu Skarbowego w Łodzi.

Załatwiono korespondencję z gminami politycznymi i władzami w 954 sprawach. Zgodnie z instrukcją b. Rady Administracyjnej z r. 1861 i pismem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 lutego 1920 roku L. dz. 12245/5967—przesłano do miejskich i wiejskich gmin politycznych 111 wykazów z zaimatrykulowanych ślubów, 199 —urodzeń i 136—zgonów, celem poczynienia odpowiednich wzmianek w księgach stałej ludności.

*) Na ogólną liczbę dzieci, zarejestrowanych w terminie 8—dniowym, było: 9 dzieci martwourodzonych płci męskiej i 7—żeńskiej.

W miesiącu marcu odbyło się 1 posiedzenie Komisji dla ustalania wieku popisowych żydów, na którym rozpatrzono 12 podań w sprawie określenia wieku. Stosownie do reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16. I. 1925 roku L. dz. A. 4567—sporządzono i wydano 4 świadectwa możliwości zawarcia ślubu zagranicą.

Kasa Urzędu w okresie sprawozdawczym wykazała wpływów zł. 10.944,45, przyczem, po wylegitymowaniu się z pobierania zapomóg z miejskich instytucyj Opieki Społecznej, zwolniono z opłat 362 osoby.

R U C H   S Ł U Ż B O W Y

pracowników Zarządu m. Łodzi w maju 1927 r.

A. Zaangażowania:

Pec Julian, z dniem 1 maja 1927 roku do Wydziału Oświaty i Kultury w charakterze kontraktowego woźnego szkoły powszechnej z uposażeniem według XII st. służb.

Duniak Stanisław, z dniem 1 maja 1927 roku do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze kontraktowego sprzątacza Biura Pośrednictwa Pracy, z uposażeniem według XII st. st.

Lipkówna Helena Jadwiga, z dn. 1 maja 1927 roku do Wydziału Oświaty i Kultury, w charakterze higienistki szkolnej na okres 3-mies. służby próbnej z uposaż. według VIII st. st.

Bukowski Stefan, z dniem 1 maja 1927 roku do Centralnej Ekspedycji, w charakterze tymczasowego gońca z wynagrodzeniem pozaetatowym zł. 4,13 dziennie.

Stęborowski Tadeusz, z dniem 27 kwietnia 1927 roku do Centralnej Ekspedycji, w charakterze tymczasowego gońca z wynagrodz. pozaetatowym zł. 4,13 dziennie.

Filbrych Maks, z dniem 25 kwietnia 1927 roku do Centralnej Ekspedycji, w charakterze tymczasowego gońca z wynagrodz. pozaetatowym zł. 4,13 dziennie.

Każmierczak Władysław, z dniem 25 kwietnia 1927 roku do Centralnej Ekspedycji, w charakterze tymczasowego gońca z wynagrodz. pozaetatowym zł. 4,13 dziennie.

Banachowska Elżbieta, z dniem 16 maja 1927 roku do Wydziału Oświaty i Kultury w charakterze manipularki Miejskiej Czytelni Pism i Wypożyczalni Książek dla dorosłych, na okres 3-mies. służby przygotowawczej z uposażeniem według VII stopnia służbowego.

Fiszerowicz Piotr, z dniem 3 maja 1927 roku do Biura Wojskowo-Policyjnego, w charakterze dozorczy nocnego przy Komisji Poborowej na okres 2 miesięcy.

Modrzejewski Roman, z dniem 3 maja 1927 roku do Biura Wojskowo-Policyjnego, w charakterze dozorczy nocnego przy Komisji Poborowej na okres 2 miesięcy.

Jaworska Eugenja, z dniem 9 maja 1927 roku do Wydziału Zdrowotności Publicznej, w charakterze urzędniczki-dietarjuszki z wynagrodzeniem pozaetatowym zł. 6,53 dziennie.

Jastrzębska Jadwiga, z dniem 9 maja 1927 roku do Wydziału Zdrowotności Publicznej, w charakterze urzędniczki-dietarjuszki z wynagrodzeniem pozaetatowym zł. 6,53 dziennie.

Tuvé Juljusz, z dniem 12 maja 1927 roku do Wydziału Podatkowego w charakterze dietarjusza z płacą dzienną zł. 8,48.

Małek Stanisław, z dniem 18 maja 1927 roku do Wydziału Zdrowotności Publicznej, w charakterze dietarjusza z płacą dzienną, równającą się 1/25-ej X grupy uposażenia szczebla „A”.

B. Zwolnienia:

Rzeźnicki Mieczysław, wychowawca V Miejskiego Domu Wychowawczego z dniem 1 maja 1927 roku.

Prusowa Zofja, gospodyni domu noclegowego Wydziału Opieki Społecznej — z dniem 1 maja 1927 r.

Królikowska Elżbieta, dietarżuszka Wydziału Gospodarczego — z dniem 1 maja 1927 roku.

Kasińska Czesława, dietarżuszka Wydziału Gospodarczego — z dniem 1 maja 1927 roku.

Orłowska Henryka, dietarżuszka Wydziału Gospodarczego — z dn. 1 maja 1927 roku.

Dr. Jaroszewski Józef, lekarz dyżurny Pogotowia Ratunkowego — z dniem 20 maja 1927 roku.

Lewinówna Czesława, etatowa pielęgniarka szpitala w Radogoszczu Wydziału Zdrowotności Publicznej — z dniem 1 maja 1927 r.

Stoiński Jerzy, tymczasowy gońiec Centralnej Ekspedycji — z dniem 29 kwietnia 1927 roku.

Pukaczewska Marja, dozorczyń oddziałowa szpitala św. Józefa Wydziału Zdrowotności Publicznej — z dniem 16 maja 1927 roku.

Dzięciołowa Zofja, higienistka szkolna Wydziału Oświaty i Kultury — z dniem 1 maja 1927 roku.

C. Mianowania i awanse:

Mirabel Adam, dietarżusz Urzędu Stanu Cywilnego, mianowany od dnia 1 maja 1927 roku etatowym urzędnikiem tegoż Urzędu na stanowisko kancelisty z uposażeniem według VII stopnia służbowego.

Orzegowska Helena, etatowa kancelistka Urzędu Stanu Cywilnego, mianowana od dnia 1 maja 1927 roku na stanowisko p. o. referenta tegoż Urzędu z równoczesnym awansem z VII do VI stopnia służb.

Woźniak Aleksander, po odby-

ciu służby przygotowawczej, mianowany od dn. 1 maja 1927 roku etatowym niższym funkcjonariuszem Wydziału Gospodarczego, na stanowisko palacza-mechanika z uposażeniem według VII st. służb.

Karbowski Bolesław, robotnik sezonowy, od dnia 1 maja 1927 roku etatowym niższym funkcjonariuszem Wydziału Gospodarczego, na stanowisko dozorczy Stajni Miejskiej z uposaż. według XI st. służb.

Dowbór Stanisław, rachmistrz-referent Wydziału Statystycznego, awansowany od dnia 1 maja 1927 roku z V do IV stopnia służb.

Stępowski Janusz, naczelnik Wydziału Gospodarczego, awansowany od dnia 1 maja 1927 roku z II do I stopnia st. i ustalony w służbie miejskiej w I stopniu służb.

Nowakowa Anna, po odbyciu służby przygotowawczej, mianowana od dnia 1 maja 1927 roku etatowym niższym funkcjonariuszem Wydziału Oświaty i Kultury na stanowisko woźnej szkoły powszechnej z uposażeniem według XII stopnia służbowego.

Kukulski Antoni, mianowany od dnia 1 Maja 1927 roku kontraktowym kierownikiem Cegielni Miejskiej Wydziału Budownictwa, z uposażeniem według IV st. służb.

Sasiak Andrzej, odbywający służbę próbną, mianowany od dnia 16 maja 1927 roku etatowym woźnym szkoły powszechnej Wydziału Oświaty i Kultury, z uposażeniem według XII stopnia służbowego.

Kielski Wacław, rachmistrz Wydziału Gospodarczego — ustalony w służbie miejskiej w VI stopniu służb.

Bartosz Alfons, st. rachmistrz Wydziału Opieki Społecznej — ustalony w służbie miejskiej w V st. służb.

D. Przeniesienia:

Mathis Antoni, etatowy wychowawca VII st. służb. Internatu przy

szkole specjalnej Nr. 78, z dniem 1 maja 1927 roku na etatowe stanowisko wychowawcy V Miejskiego Domu Wychowawczego, z dotychczasowym uposażeniem.

Dr. Maciejowski Konrad, etatowy lekarz weterynaryjny III stopnia służb. Sekcji do Walki z Epizootcjami, z dniem 1 maja 1927 roku na etatowe stanowisko lekarza weterynaryjnego Rzeźni Miejskiej z dotychczasowymi poborami.

Dr. Wysocki Teodor, etatowy lekarz Rzeźni Miejskiej, z dniem 1 maja 1927 roku na stanowisko lekarza weterynaryjnego Sekcji do Walki z Epizootcjami z dotychczasowymi poborami.

Zasacka Janina, etatowa maszynistka-korespondentka VII stopnia służb. Wydziału Opieki Społecznej — z dniem 1 maja 1927 roku do Wydziału Gospodarczego na etatowe stanowisko mł. rachmistrza z dotychczas. uposażeniem.

Kolasiński Włodzimierz, czasowo zatrudniony w Wydziale Gospodarczym — z dniem 1 maja 1927 roku do Wydziału Budownictwa na poprzednio zajmowane stanowisko pomocnika referenta.

Jaworski Ludwik, czasowo zatrudniony w Wydziale Gospodarczym — z dniem 1 maja 1927 roku do Wydziału Budownictwa na poprzednio zajmowane stanowisko.

Szulc Ryszard, czasowo zatrudniony w Wydziale Gospodarczym — z dniem 1 maja 1927 roku do Wydziału Prezydyjnego w charakterze pracownika pozaetatowego.

Zielińska Stefanja, etatowy mł. rachmistrz VII stopnia służb. Wydz. Gospodarczego — z dniem 1 maja 1927 roku do Wydz. Opieki Społecznej na etatowe stanowisko maszynistki-korespondentki z dotychczasowymi poborami.

Dunajewski Władysław, dietariusz Biura Ksiąg Stałej Ludności — z dniem 1 maja 1927 roku do Urzędu Stanu Cywilnego, z dotychczasowymi warunkami pracy i płacy.

Wysocki Józef, zastępca woźnego Wydziału Statystycznego — z dniem 2 maja 1927 roku do Biura Wojskowo-Policyjnego, w charakterze dozorca dziennego Komisji poborowej na okres 4 miesięcy z dotychczasowym uposażeniem.

Okólnik Nr. 11.

Przy badaniu różnych dowodów kasowych, będących w obrocie w Magistracie, jak: rachunki, pokwitowania i t. p. jakoteż umów, upoważnień i innych dowodów, podlegających opłacie stemplowej, stwierdzono niejednokrotnie, że ta opłata nie zawsze jest uiszczana.

W związku z tem, ponawiając wydane poprzednio w tej mierze zarządzenia, wzywa się pp. naczelników wydziałów i kierowników oddziałów i urzędów miejskich do skrupulatnego przestrzegania przepisów o opłatach stemplowych i zaznacza się, że w razie uchybień odpowiedzialność służbową i materialną ponosić będą naczelnicy i kierownicy wydziałów i urzędów miejskich, do których należy akceptowanie dowodów. Jeżeli przepisy o opłatach stemplowych nasuwają jakiegokolwiek wątpliwości, należy o wyjaśnienie zwrócić się do Wydziału Prezydyjnego (Oddział Prawny), który udzieli odpowiednich wyjaśnień czy to w formie odpowiedzi na poszczególne kwestje, czy też w formie okólnika, jeżeli informacja ma charakter ogólny.

Łódź, dnia 27 maja 1927 roku.

Dyrektor Zarządu Miejskiego

(—) J. Zalewski

Prezydent

w./z. (—) W. Wojewódzki.

Przewodniczący Wydz. Finans.

(—) W. Groszkowski.

BIULETYN STATYSTYCZNY.

**Skony na gruźlicę w większych miastach polskich
w latach 1925 i 1926.**

M I A S T O	Liczba skonów na gruźlicę					
	Ogółem		W tem			
			gruźlica płuc		gruźlica innych narządów	
	1925	1926	1925	1926	1925	1926
Liczby absolutne						
Warszawa	2290	2566	1788	2015	502	551
Łódź	1365	1559	1146	1339	219	220
Lwów	636	697	438	523	198	174
Kraków	627	672	505	551	122	121
Poznań	480	540	431	470	49	70
Lublin	318	366	253	283	65	83
Bydgoszcz	145	209	132	194	13	15
Sosnowiec	321	393	282	346	39	47
Na 10.000 mieszkańców						
Warszawa	23,1	25,3	18,0	19,9	5,1	5,4
Łódź	25,9	27,6	21,7	23,7	4,2	3,9
Lwów	27,3	30,5	18,8	22,9	8,5	7,6
Kraków	33,5	35,5	27,0	29,1	6,5	6,4
Poznań	22,8	24,5	20,5	21,4	2,3	3,1
Lublin	30,8	33,7	24,5	26,1	6,3	7,6
Bydgoszcz	14,4	19,8	13,1	18,4	1,3	1,4
Sosnowiec	31,5	38,5	27,7	33,9	3,8	4,6

Źródło: Dane miejskich wydziałów statystycznych, zebrane przez Główny Urząd Statystyczny.

Okólnik Nr. 13.

W ostatnich czasach wpływa do Wydziału Prezydjalnego zbyt wiele podań pracowników Zarządu Miejskiego o udzielenie im pożyczek z funduszków miejskich. Wobec tego, że kredyt, przyznany przez Magistrat na wypłatę pożyczek dla pracowników Zarządu Miejskiego, jest dość szczupły, poleca się kierownictwu Wydziału (Biura lub Urzędu) — w związku z okólnikiem Nr. 1 — P. 74 /26 z dnia 18/ 22 stycznia 1926 roku — zwrócić uwagę podwładnym sobie pracownikom na „Przepisy o udzieleniu pożyczek i zaliczek na poczet poborów pracownikom Zarządu m. Łodzi” (Dziennik Zarządu m. Łodzi Nr. 23 z dnia 5 czerwca 1926 roku) oraz na rozporządzenie wykonawcze do tychże przepisów (Dziennik Zarządu m. Łodzi Nr. 2 z dnia 12 stycznia 1926 roku).

W myśl tych przepisów do korzystania z pożyczek mają prawo tylko etatowi pracownicy miejscy. Fundusz, przeznaczony na wypłatę pożyczek, nie może przekraczać 10 proc. miesięcznych poborów pracowników, upoważnionych do korzystania z pożyczek. Podania o pożyczki winni pracownicy miejscy nadsyłać drogą służbową i należycie motywować. Pożyczki udziela się w wysokości 1-miesięcznych poborów, spłacanych w 3-ch wzgl. 5-ciu ratach miesięcznych. Prawo otrzymania nowej pożyczki przysługuje pracownikowi miejskiemu dopiero po spłaceniu ostatniej raty poprzedniej pożyczki. Pracownicy nieetatowi mogą otrzymywać pożyczki z funduszków miejskich w wyjątkowych wypadkach (śmierć członka rodziny, kradzież, pożar, ślub własny i t. p.) za poręczeniem 2-ch pracowników etatowych. Spłacanie pożyczki winno nastąpić w terminach, określonych przy jej udzieleniu; o prolongacie decyduje prezydent miasta na podstawie nadesłanego drogą służbową podania.

Na wszystkie te zasadnicze postanowienia winno baczyć kierownictwo Wydziału (Biura lub Urzędu) i podań należycie nie umotywowanych bezwzględnie od pracowników miejskich nie przyjmować.

Również sprawa korzystania przez pracowników Zarządu Miejskiego z zaliczek na poczet poborów wymaga odpowiedniego uregulowania. Stwierdzono, iż pracownicy korzystają z zaliczek zbyt często bez widocznej potrzeby, nie stosują się ściśle do przewidzianych w przepisach terminów, biorą sumy, znacznie przewyższające ich miesięczne pobory, i t. p.

Przypomina się, iż zaliczek udziela na zasadzie nadesłanych drogą służbowych podań Prezydent Miasta. Podania te winny być zaopiniowane przez kierownictwo Wydziału (Biura lub Urzędu). Z zaliczek zasadniczo korzystać mają prawo tylko pracownicy etatowi. Urzędnik miejski może otrzymać między 15 a 25 każdego miesiąca 30 proc. poborów, należnych mu w dniu 1 następnego miesiąca. Niższy funkcjonariusz miejski może otrzymać między 5 a 10 każdego miesiąca 50 proc. poborów, należnych mu w dniu 15 tegoż miesiąca, oraz między 20 a 25 każdego miesiąca 50 proc. poborów, należnych mu w dniu 1 następnego miesiąca.

Kierownictwo Wydziału (Biura lub Urzędu) winno baczyć, aby z zaliczek korzystali pracownicy, faktycznie tej pomocy ze strony Miasta potrzebujący i, aby normy i terminy, wyżej wskazane, były ściśle przestrzegane.

W wypadkach wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie, kierownictwo Wydziału (Biura lub Urzędu) winno przed wystąpieniem do Wydziału Prezydjalnego podania danego pracownika miejskiego o pożyczkę z

funduszków miejskich, względnie o zaliczkę na poczet poborów służbowych, porozumieć się ustnie z Prezydentem Miasta, względnie z Dyrektorem Zarządu Miejskiego.

Łódź, dnia 23 czerwca 1927 roku.

Prezydent

w./z. (—) **W. Wojewódzki**

Dyrektor Zarządu Miejskiego

w./z. (—) **M. Kalinowski.**

KRONIKA MIEJSKA

— **Szkoła im. J. Słowackiego.** W związku ze sprowadzeniem zwłok Juljusza Słowackiego do kraju, Magistrat postanowił — na wniosek Wydziału Oświaty i Kultury — nowo zbudowaną szkołę przy ul. Podmiejskiej nazwać „Szkołą im. Juljusza Słowackiego”.

— **Budowa pomnika Tadeusza Kościuszki.** Roboty około budowy pomnika Tadeusza Kościuszki na Placu Wolności postępują rażno naprzód.

Obecnie wykończą się fundamenty pod pomnik, które gotowe będą już w najbliższych dniach. Temsamem zakończone zostaną roboty ziemne, a zacznie się praca około budowy i montażu samego monumentu.

Komitet Budowy zajmuje się obecnie sprawą sprowadzenia kamienia, przeznaczonego na budowę pomnika i nosi się z zamiarem wybudowania ew. jeszcze w roku bieżącym — trzonu ceglanoego.

Szybko posuwają się również naprzód prace artysty-rzeźbiarza p. M. Lubelskiego, który opracowuje obecnie szczegóły pomnika w skali 1:5.

Pan poseł W. Gierlicz złożył w Głównej Kasie Miejskiej tytułem ofiary na budowę pomnika Tadeusza Kościuszki w Łodzi: od Rady Wojewódzkiej Związku Ludowo-Narodowego w Łodzi — kwotę zł. 500, od Zarządu Sp. Akc. Łódzkie Elektryczne Koleje Dojazdowe — kwotę zł. 1.000.

— **„Książka Obywatela”.** Magistrat postanowił — na wniosek Wydziału Oświaty i Kultury — abiturjentom publicznych szkół powszechnych oraz miejskiej szkoły do kształcącej dla młodzieży pracującej w przemyśle, rzemiośle i handlu — rozdać na pamiątkę ukończenia szkoły książkę p. t. „Książka obywatela” w opracowaniu p. Józefa Stemlera, dyrektora Polskiej Macierzy Szkolnej.

Wspomniana książka zawiera tekst Konstytucji z dn. 17 marca 1921 r. wraz z uzupełnieniami z dn. 2 sierpnia 1926 roku, a nadto wskazówki co do wyborów zawodowych, wybrane myśli wieszczów naszych i t. p.

— **Subwencja dla dzieci polskich z Niemiec.** Wzorem lat ubiegłych Łódzki Komitet Kolonij Letnich dla dzieci z Niemiec, Gdańska i Górnego Śląska, istniejący przy Związku Obrony Kresów Zachodnich, przyjmie pewną ilość dzieci robotników polskich, zamieszkałych stale w Niemczech. W roku bieżącym dzieci tych przybędzie do Polski ogółem około 12.000, z czego Łódź przyjmie 300 dzieci z Gdańska i Śląska Opolskiego (w r. ub. 102 dzieci).

Ponieważ Komitet nie posiada dostatecznych środków na utrzymanie tej ilości dzieci, przeto części kosztów, związanych z pobytym dzieci w Łodzi, pokrywa się drogą składek i subwencji.

M. in. Związek Obrony Kresów

Zachodnich zwrócił się do Magistratu m. Łodzi, który na ostatnim swym posiedzeniu uchwalił wyasygnować na ten cel kwotę zł. 7.500 z kredytów Wydziału Opieki Społecznej.

— **Żądania podwyżki płac dla robotników sezonowych.** Na ostatnim posiedzeniu Magistrat rozpatrywał m. in. sprawę żądań, wystawionych przez związki robotnicze co do podwyżki płac dla robotników, zatrudnionych przy robotach sezonowych, o 39 do 81 proc.

Magistrat postanowił żądań tych nie uwzględnić, tak z powodów natury formalnej, jak i ze względów merytorycznych.

Formalnie sprawa nie jest aktualna z tego powodu, iż wszelka zmiana warunków umowy, zawartej swego czasu przez Magistrat ze związkami robotniczymi w sprawie pracy i wynagrodzenia robotników sezonowych — winna być przez każdą ze stron wypowiedziana na 2 tygodnie naprzód.

Merytorycznie zaś Magistrat musiał odmówić żądaniom związków robotniczych dlatego, że uchwałą z dnia 1 marca r. b. Magistrat postanowił w roku 1927 wszystkie podwyżki poborów, przyznawane etatowym pracownikom Zarządu m. Łodzi, przyznawać automatycznie również i robotnikom sezonowym. Sprawa podwyższenia płac robotnikom sezonowym będzie więc aktualna dopiero wtedy, gdy Rząd podwyższy płace pracownikom państwowym, a temsamem odpowiednio podwyższone będą pobory pracowników miejskich.

— **Wyjazd dzieci na kolonie.** W ubiegłym tygodniu Wydział Opieki Społecznej wysłał do Buska partje 21 dzieci na 6-tygodniowy pobyt do kolonii leczniczej dziecięcej im d-ra Brudzińskiego w Busku.

Wydział Opieki Społecznej wysłał dotychczas w obecnym sezonie na kolonie letnie do Rabki, Gdyni i Buska ogółem 95 dziebi. Nadto

tego lata Wydział wysłał na kolonie jeszcze około 400 dzieci.

W pierwszych dniach lipca uruchomione będą półkolonie letnie w Łodzi (w parku 3-Maja).

— **Muzeum Miejskie.** Muzeum Miejskie z powodu remontu w ciągu lipca będzie dla publiczności zamknięte.

W sprawach, dotyczących Muzeum należy zwracać się do Wydziału Oświaty i Kultury (ul. Pirałowicza 3, I piętro telefon 1-43.)

— **Dodatek dla nauczycielstwa szkół powszechnych.** Swego czasu Towarzystwa „Koło Kierowników Szkół Powszechnych w Łodzi” i „Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych — Ognisko w Łodzi” zwróciły się do Magistratu z prośbą o przyznanie dla nauczycieli i kierowników szkół powszechnych w Łodzi dobrowolnych dodatków miesięcznych.

Magistrat, wnikając w trudne położenie materialne nauczycielstwa szkół powszechnych, postanowił na wniosek Wydziału Oświaty i Kultury — przyznać nauczycielom i kierownikom szkół powszechnych w Łodzi dobrowolny dodatek do poborów w wysokości 10 zł. miesięcznie, począwszy od 1 kwietnia r. b., oraz wypłacić obecnie dodatek ten za 6 miesięcy, t. j. za czas od 1 kwietnia do 30 września r. b.

Uchwała ta wymaga zatwierdzenia przez Radę Miejską.

— **Umorzenie podatków.** Magistrat postanowił na wniosek Wydziału Podatkowego umorzyć 81 podatnikom podatek od lokali za rok 1924, w łącznej sumie zł. 655.62, oraz 99 podatnikom podatek od lokali za rok 1925 w łącznej sumie zł. 842.08 — jako nieściągalne z powodu stwierdzonego ubóstwa i bezrobocia.

— **Z Miejskiej Biblioteki Publicznej.** Miejska Biblioteka Publiczna (ul. Andrzeja 14) w okresie od 1 lipca do 31 sierpnia r. b. czynna

będzie codziennie w godzinach od 2 popoł. do 8 wiecz., w soboty od 9 rano do 2 popoł.

— **Zachorowania na choroby zakaźne w Łodzi.** W ciągu ubiegłego tygodnia, t. j. od 19 do 25 czerwca r. b. włącznie, do Wydziału Zdrowotności Publicznej zgłoszono

następujące wypadki chorób zakaźnych: dur brzuszny 7 wypadków (w ub. tyg. 6), czerwonka 4 (1) płońca 15 (14), błonica 13 (16), dętwica karku 0 (1), odra 19 (34), róża 0 (1), krztusiec 13 (7), gorączka połogowa 1 (2), jaglica 2 (2) — razem 74 wypadki (82).

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH

Wybory do Rad Miejskich w. b. Królestwie Kongresowem.

W niedzielę dn. 26 czerwca r. b. odbyły się wybory do Rad Miejskich w szeregu miast i miasteczek na obszarze b. Królestwa Kongresowego. Poniżej podajemy niektóre, dotychczas nieoficjalne, rezultaty wyborów:

Ciechanów.

Lista nr. 1 (komuniści) uzyskała 4 mandaty, lista nr. 2 (P.P.S.) — 1 mandat, nr. 4 (Bund) — 1, nr. 5 (Żydowskie zjednoczenie mieszczańskie) — 2, nr. 6 (Żydowski związek drobnych kupców) — 1, nr. 7 (Żydowscy narodowcy) — 4 i nr. 8 (Zjednoczenie chrześcijańskie) — 11 mandatów.

Grójec.

Pol. Narod. Kom. Gospod. — 7 mandatów, P.P.S. — 3 mand., Zw. N. Rzpl. — 2 mandaty, Bund — 5 mand., Sjoniści — 1 mand., inne listy żyd. — 6 mandatów.

Łowicz.

Lista Kom. Narod. — 7 mandatów, Kom. Demokrat. — 2 mand., P.P.S. — 10 mand., listy żydowskie — 5 mand.

Maków.

Lista nr. 2 (P. P. S.) — 3 mandaty, nr. 4 (Bund) — 4, nr. 5 (Poale-Sjon lewica) — 1, nr. 6 (bezpartyjni) — 1, nr. 7 (blok chrześcijański) — 4, nr. 8 (ortodoksi) — 9 i nr. 10 (lista chrześcijańska bez przynależności partyjnej) — 2 mandaty.

Mińsk Mazowiecki.

Kom. Narod. — 8 mandatów, Zw. N. Rzpl. — 1 mand., P. P. S. — 2 mand., komuniści — 6 mand., listy żydowskie — 7 mand.

Mława.

Lista Komitetu Chrześcij. — Narod. — 6 mandatów, Chrześcij. — Demokrat. — 2 mandaty, P. P. S. — 0 mandatów, lista „ochrony pracy“ (komuniści) — 8 mand., Bund — 2 mand., Kom. Zjedn. Żyd. — 5 mand., Sjoniści — 1 mandat.

Nowy Dwór.

Lista nr. 2 (P.P.S.) — mandatów, nr. 4 (Bund) — 5 mand., nr. 7 (komuniści) — 2 mand., 8 (kupcy żyd.) — 5 mand., nr. 11 (Zjednocz. Chrześcij.) — 6 mand.

Udział uprawnionych do głosowania w wyborach osiągnął 90 proc.

Otwock.

W głosowaniu wzięło udział 53 proc. uprawnionych — na 6.272 głosowało 3.563 wyborców.

Lista nr. 1 (komuniści) uzyskała 3 mandaty; nr. 2 (rzeźnicy żyd.) — 1 mandat; nr. 3 (bezpartyjni żydzi) — 1 mandat; nr. 5 (Poale sjon lewica) — 1 mandat; nr. 7 (żydow. komit. uzdrowienia gospodarki) — 1 mandat; nr. 8 (Zjedn. Chrześc.) — 6 mand.; nr. 10 (żydowska lista nar.) — 5 mand.; nr. 12 (Zw. N. Rzpl.) 4 mand., nr. 13 (ortodoksi) — 2 mand.

Radzymin.

Lista nr. 1 (Zjednocz. ugrupowania chrześcijańskie) — 11 man-

datów, nr. 2 (Żydowski blok narodowy) — 8, nr. 3 (P.P.S.) — 3, nr. 4 (Związek kupców żydowskich) — 1, mandat., nr. 5 (Żydowski związek ludowy) — 1 mand.

Ruda Pabjanicka.

Lista nr. 1 (Blok Niemiecki) 686 głosów—8 mandatów, nr. 2 (PPS) 137 głosów—1 mandat, nr. 3 (NPR) 195 głosów—2 mandaty, nr. 4 (Blok Robotniczy) 704 głosów—8 mandat., nr. 5 (lewica niemiecka) 53 głosy — bez mandatu, nr. 6 (Polski Komitet Gospodarczy) 419 głosów—5 mandatów, nr. 7 (Komitet Gospodarczy Żydowski) 54 głosy — bez mandatu.

W wyborach brało udział 65 proc. uprawnionych do głosowania.

Skierniewice.

Blok organiz. narod. i chrześcij.— 7 mandatów, P. P. S. — 5 mand., komuniści -5 mand., sjonisci -1 mand., centrum—4 mand., blok żydowski— 2 mand.

Zakroczym.

Na 2937 uprawnionych do głosowania wzięło udział 2616, czyli przeszło 90 proc.

Klasowe zw. zaw. (PPS) zdobyły 8 mand.; polskie organizacje gospodarcze (narodowe) 4 mand.; blok pracy—5 mand.; rzeźnicy żydowscy — 1 mand.; blok żydow. — 4 m. i ludowcy żydow. — 2 mandaty.

Ruch wydawniczy.

Książka o pielęgnowaniu chorych.

Dr. H. Rundo w najbliższym czasie, przy pomocy zasiłku z funduszu naukowego Magistratu m. Łodzi, przystąpi do wydania drukiem książki, poświęconej pielęgnowaniu chorych.

Praca ta wypełni lukę w piśmiennictwie polskim, nie posiadającym podręczników dla służby szpitalnej.

25-lecie Pogotowia Ratunkowego w Łodzi.

W ostatnich dniach ukazała się na półkach księgarskich broszura p. t. „Księga pamiątkowa 25-lecia pracy Pogotowia Ratunkowego w Łodzi.”

Broszura ta zapoznaje czytelnika z historją powstania Pogotowia Ratunkowego w Łodzi oraz zawiera dokładne, a bardzo ciekawe dane z działalności tej ze wszech miar pożytecznej instytucji w okresie od 1899 do 1926 roku włącznie. Nadto w broszurze przedstawiona jest działalność Pogotowia Ratunkowego w cyfrach, w opracowaniu Wydziału Statystycznego Magistratu m. Łodzi na podstawie sprawozdań Pogotowia Ratunkowego.

„Księga pamiątkowa“ wydana jest bardzo starannie i zawiera wiele ilustracyj i portretów, a materiał redakcyjny, zebrany w broszurze, stanowi bardzo ciekawy przyczynek do historii rozwoju naszego miasta.

O G Ł O S Z E N I E.

W związku z planami regulacyjnymi miasta Magistrat m. Łodzi uprzedza obywateli miasta, pragnących nabyć place pod budowę, że przed nabyciem placów lub gromadzeniem materiałów do budowy na własnym placu, należy zwrócić się pismiennie do Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z zapytaniem, czy projektowane do nabycia place pozostaną placami budowlanymi, czy też przewidziane są pod regulację ulic.

Łódź, dnia 30 maja 1927 roku.

Magistrat m. Łodzi.

O G Ł O S Z E N I E.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 roku „o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, oraz odzieży i obuwia przez wyznaczanie cen” (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 101), na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 527 art. 8) oraz na uchwale Magistratu m. Łodzi z dnia 16 kwietnia 1926 r. — niniejszem podaję do publicznej wiadomości mieszkańcom m. Łodzi, co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 606 z dnia 21 czerwca 1927 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne:

**na mięso wieprzowe i wyroby
masarskie wieprzowe za 1 kg.**

wieprzowina	—	Zł. 3.00
schab i baleron	„	3.60
słonina	„	4.10
sadło	„	4.10
salceson	„	3.90
kielbasa krajana	„	3.90
„ serdelowa	„	3.90
paszтетowa	„	4.60
serdelki	„	5.10
podgardłana	„	2.40
czarna	„	2.40
kaszanka	„	1.60
krakowska	„	4.70
szynka gotowana	„	6.50
„ sur. wędz.	„	4.20
„ bez kości	„	4.70
baleron gotowany	„	6.50
„ surowy	„	5.26
boczek surowy wędz.	„	4.50
„ gotowany	„	4.80
szmalce	„	4.80
siekane	do umowy	
połędwica sur. wędz.	„	7.00
słonina papryk.	„	5.10
kielbasa surowa	do umowy	
rolada	„	4.60
kielbasa sucha	„	6.10
salami	„	8.60
parówki	„	6.10

**na mięso baranie za 1 kg.
w hurcie:**

baranina normalna	Zł. 2.52
„ koszerna	„ 2.94

w detalu:

baranina normalna	Zł. 2.90
„ koszerna	„ 3.50

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów par. 7, wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że zgodnie z par. 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nie ujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw hadlowych, będą ukarani przez władzę administracyjną i instancji według art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku. (Dz. U. R. P. Nr. 91 z 1926 r. poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku — **aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10.000 złotych.**, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych.

Łódź, dnia 22 czerwca 1927 roku.

Wice-prezydent m. Łodzi. (—) **W. Groszkowski** i.

O G Ł O S Z E N I E.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Gospodarczy—ogłasza konkurs na zwózkę opału dla instytucyj miejskich. Termin składania ofert do dnia 30 czerwca r. b. Szczegółowych informacji udziela Oddział Zaopatrywania, Pl. Wolności 14, II piętro, pokój Nr. 36.

Magistrat m. Łodzi.

Miejski Kinematograf Oświatowy

TEL. 18-26. **WODNY RYNEK** (róg Rokicińskiej), **PROGR. 24.**
dojazd tramwajami 6 i 10.

Od wtorku, 28 czerwca do poniedziałku, 4 lipca 1927 r. wł.

Dla Dorosłych: początek seansów codziennie o g. 18.45, 20.45
(w soboty i niedziele o g. 16.45, 18.45 i 20.45).

Dla Młodzieży: początek seansów codziennie o godz. 15 i 16.45
(w soboty i niedziele o godz. 13.15 i 15).

PAT i PATACHON

w 12-aktowej komedji p. t.

„ZIĘCIOWIE

W OPAŁACH”

W poczekalniach kina codz. do g. 22 audycje radjofoniczne.